

Helsingin hovioikeus**Tuomio**

24/123327

Antamispäivä
29.05.2024Asianumero
R 22/569**Ratkaisu, johon on haettu muutosta**Helsingin käräjäoikeus 14.01.2022 nro 101776
(liitteenä)**Asia**

Rahankeräysrikos

ValittajatElectronic Frontier Finland Effi Ry
NEN1
NEN2
NEN3
NEN4**Vastapuoli**

Aluesyyttäjä Virpi Niemelä

Asian käsittely hovioikeudessaElectronic Frontier Finland Effi ry:lle, NEN1:lle,
NEN2:lle, NEN3:lle ja NEN4:lle
(jäljempänä myös valittajat) on myönnetty jatkokäsittelylupa 24.3.2022.Hovioikeus on 31.1.2024 antamallaan päätöksellä nro 163 hylännyt valittajien
väitteet prosessinedellytysten puuttumisesta ja vaatimuksen asian
palauttamisesta käräjäoikeuteen.

Pääkäsittely on toimitettu 13. ja 27.2.2024.

Valitus**Electronic Frontier Finland Effi ry, NEN1,
NEN2, NEN3****ja NEN4**ovat yhteisessä valituksessaan vaatineet, että syyte hylätään tai että
rangaistusta joka tapauksessa alennetaan, ja yhdistykselle tuomittua
menettämisseuraamusta kohtuullistetaan. Lisäksi valittajat ovat vaatineet, että
valtio velvoitetaan korvaamaan heidän oikeudenkäyntikulunsa
käräjäoikeudessa 16.348 eurolla ja hovioikeudessa 24.560,30 eurolla,
molemmat määrät korkoineen.Electronic Frontier Finland Effi ry (jäljempänä myös Effi ry tai yhdistys) voi
sääntöjensä mukaan ottaa vastaan lahjoituksia toimintansa tukemiseksi. Effi
ry:n hallitus oli säilyttänyt ilmoituksen yhdistyksen säännöistä ja tilinumerosta
yhdistyksen internetsivuilla lähes samanlaisena yhdistyksen perustamisesta
vuodesta 2001 lähtien. Hankittujen lainopillisten selvitysten perusteella Effi
ry:ssä oli katsottu, ettei internetsivuilla julkaistu teksti ollut edellyttänyt
rahankeräyslupaa, eikä Effi ry ollut hakenut lupaa.

NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 eivät olleet vedonneet yleisöön tai toimeenpanneet rahankeräystä, eivätkä he siten olleet syyllistyneet rahankeräysrikokseen. Yhdistyksen pankkitilin numeron julkaiseminen yhdistyksen internetsivuilla ei yksin täyttänyt rahankeräysrikoksen tunnusmerkistöä. Kysymys voi olla kielletystä rahankeräyksestä vain, jos samalla aktiivisesti vedottiin yleisöön lahjoitusten saamiseksi. Yhdistyksen internetsivuilla olleen tekstin muotoilussa ei ollut kyse vetoamisesta sanan yleisessä merkityksessä. Teksti ei aktiivisesti vedonnut, kehottanut tai pyytänyt tekemään lahjoituksia.

NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 eivät olleet menettelleet tahallisesti. Lainsäädäntö oli ollut ennakoimaton. Effi ry ja sen hallitus olivat aktiivisesti ja huolellisesti pyrkineet selvittämään oikeustilan sekä internetsivujen tekstin lainmukaisuuden. Saadut neuvot ja tuomioistuinten ratkaisut olivat myös vaikeuttaneet ennakoitavuutta. Epäselvissä laintulkintatilanteissa oli sovellettava syytetyille edullisempaa tulkintavaihtoehtoa.

Effi ry:n internetsivuilla 25.11.2011 julkaistun ilmoituksen teksti ei ollut muuttunut julkaisemisen jälkeen, eikä mitään aktiivisia toimia ilmoituksen uudistamiseksi tai yleisöön vetoamiseksi ollut julkaisemisen jälkeen tehty. Tekoajaksi tuli siten katsoa 25.11.2011, joten syyteoikeus rahankeräysrikoksesta oli vanhentunut. Joka tapauksessa syyteoikeus oli vanhentunut teoista, jotka oli väitetty tehdyn aikavälillä 25.11.2011–16.6.2015.

Mikäli NEN1:n, NEN2:n, NEN3:n ja NEN4:n katsottaisiin syyllistyneen asiassa rikokseen, heidän syykseen tuli lukea enintään lievä rahankeräysrikos. Rikos oli ollut vähäinen. Saatuja lahjoituksia oli käytetty vain yhdistyksen sääntöjen mukaiseen tarkoitukseen, eikä lain tarkoitus estää epärehellinen toiminta rahankeräysten yhteydessä ollut vaarantunut. Oikeustila oli ollut epäselvä, ja viranomaisten tulkinnat siitä olivat olleet virheellisiä. Teon katsominen lieväksi rahankeräysrikokseksi oli myös linjassa rahankeräysrikoksia koskevan oikeuskäytännön kanssa. Lievän tekemuodon osalta syyteoikeus oli vanhentunut vuonna 2019.

Rikoshyödyn menettämistä koskeva vaatimus oli hylättävä kokonaisuudessaan. Asiassa ei ollut näytetty, että lahjoitukset oli tehty yhdistyksen internetsivuilla olleen tekstin vuoksi. Lahjoituksia oli tehty spontaanisti ilman internetsivujen vaikutusta.

Tuomitut rangaistukset ja menettämisseuraamus olivat joka tapauksessa liian ankaria. Yhdenvertainen rangaistuskäytäntö rahankeräysrikoksissa edellytti sen harkitsemista, tulisiko valittajat jättää rangaistukseen tuomitsematta. Oikeustilan epäselvyys ja valittajien aktiivinen toiminta asian selvittämiseksi tuli ottaa huomioon yhteisösakon tuomitsemisen edellytyksiä harkittaessa. Edellytyksiä yhteisösakon tuomisemiselle ei ollut.

Vastaus

Syyttäjä on vaatinut, että valitus hylätään ja valittajat veloitetaan korvaamaan valtiolle todistelukustannukset hovioikeudessa.

Käräjäoikeuden tuomio oli oikea.

Menettely täytti rahankeräysrikoksen tunnusmerkistön. Kysymys ei ollut lievästä tekemuodosta. NEN1:n, NEN2:n, NEN3:n ja NEN4:n menettely oli ollut tahallista. Käsillä ei ollut rikoslain 4 luvun 2 §:ssä

tarkoitettu kieltoerehdys. Rikoksen tekoaika oli 25.11.2011–4.6.2017, eikä syyteoikeus ollut vanhentunut.

Todistelu

Syyttäjä on vedonnut käräjäoikeuden tuomiosta ilmeneviin kirjallisiin todisteisiin 1–8. Valittajat ovat vedonneet käräjäoikeuden tuomiosta ilmeneviin kirjallisiin todisteisiin 11 ja 12. Lisäksi syyttäjä on vedonnut hovioikeudessa uutena kirjallisena todisteena Poliisihallituksen ylitarkastaja Jouni Kitusen lausuntoon (19), ja valittajat ovat vedonneet hovioikeudessa uusina kirjallisina todisteina Effi ry:n tiedotteeseen Isoveli-palkintojen saajista 2011 (20), Ville Oksasen blogitekstiin 19.5.2011 ”Rahankeräyslaki päivitettävä” (21), Effi ry:n lausuntoon hallituksen esityksestä rahankeräyslain muuttamiseksi 29.11.2013 (22), Effi ry:n lausuntoon sisäministeriön esityksestä uudeksi rahankeräyslaiksi 28.11.2014 (23), sähköpostiin Etelä-Suomen lääninhallitukselle 14.2.2009 (24), Etelä-Suomen lääninhallituksen sähköpostivastaukseen 17.2.2009 (25), kanteluun eduskunnan oikeusasiamiehelle 19.2.2009 (26), sisäasiainministeriön arpajais- ja asehallintoyksikön lausuntoon 2.8.2005 (27), eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen vastaukseen 16.8.2010, Dnro 602/4/09 (28), Effi ry:n rahankeräyslupahakemukseen 12.5.2014 (29), Effi ry:n valitukseen Helsingin hallinto-oikeudelle rahankeräyslupahakemuksen hylkäämisestä 1.3.2015 (30) ja poliisin tutkintapyyntöön yhdistyksestä 1.4.2015 (31).

Pääkäsittelyssä on kuultu todistajana TOD1:tä ja asiantuntijana Jouni Tapio Kitusta.

Syyttäjä on vedonnut NEN4:n esitutkinnassa antamaan kertomukseen pääkäsittelyn pöytäkirjasta ilmenevällä tavalla.

Hovioikeuden ratkaisu

Perustelut

Asian tausta, kysymyksenasettelu ja soveltuvat oikeusohjeet

Hovioikeus viittaa asian riidattoman taustan osalta käräjäoikeuden tuomioon (s. 4).

Asiassa on ensin ratkaistava kysymys siitä, onko syyteoikeus rahankeräysrikoksesta vanhentunut. Mikäli syyteoikeus ei ole vanhentunut, kysymys on siitä, onko Effi ry:n internetsivuilla julkaistussa ilmoituksen tekstissä vedottu yleisöön lain tarkoittamalla tavalla lahjoitusten saamiseksi ja ovatko NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 ilman viranomaisen antamaa rahankeräyslupaa tahallaan toimeenpanneet rahankeräyksen. Mikäli rahankeräysrikoksen tunnusmerkistön katsotaan täyttyvän, kysymys on myös siitä, onko kyseessä rikoslain 4 luvun 2 §:ssä tarkoitettu kieltoerehdystilanne, ovatko Effi ry:n saamat rahalahjoitukset johtuneet internetsivuilla olleesta ilmoituksesta ja onko rahankeräysrikos ollut kokonaisuutena arvostellen vähäinen. Lisäksi kysymys on rangaistusseuraamuksista, menettämisseuraamuksesta ja yhteisösakosta.

Hovioikeus viittaa sovellettavien oikeusohjeiden osalta käräjäoikeuden tuomioon (s. 4–6) jäljempänä ilmenevin lisäyksin.

Sovellettava laki ja syyteoikeuden vanhentuminen

Valittajat ovat vedonneet siihen, että tekoajaksi tuli katsoa 25.11.2011, jolloin syyteoikeus rahankeräysrikoksesta oli vanhentunut ottaen huomioon myös korkeimman oikeuden ratkaisusta KKO 2024:3 ilmenevä oikeusohje.

Tekoaikana voimassa olleen rikoslain (663/2010) 17 luvun 16 c §:n mukaan rahankeräysrikoksesta on tuomittava sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi muun ohella se, joka toimeenpanee rahankeräyksen ilman rahankeräyslaissa (255/2006) tarkoitettua lupaa. Siltä osin kuin on kysymys käsillä olevasta syytteestä, rikoslain säännöstä ei ole sisällöllisesti muutettu 1.1.2020 voimaan tulleella lain muutoksella.

Syyteoikeus rahankeräysrikoksesta vanhentuu rikoslain 8 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan viidessä vuodessa. Saman luvun 2 §:n 1 momentin mukaan syyteoikeuden vanhentumisaika lasketaan rikoksen tekopäivästä. Jos rikolliseen tekoon sisältyy lainvastaisen asiointilan ylläpitäminen, saman pykälän 2 momentin mukaan syyteoikeuden vanhentumisaika alkaa vasta sellaisen tilan päättymisestä.

Rikoslain 8 luvun säännösten uudistamista koskevassa hallituksen esityksessä on todettu luvun 2 §:n 2 momentin koskevan niin sanottuja jatkuvia rikoksia eli rikoksia, joissa rikolliseen tekoon sisältyy lainvastaisen asiointilan aikaan saamisen lisäksi sen ylläpitäminen. Käytännössä on eroavuutta siinä, kuinka aktiivista toimintaa jatkuva rikos edellyttää. (HE 27/1999 vp s. 19.)

Oikeuskäytännössä on katsottu, että syyteoikeus vanhentui jatkuvaa rikosta koskevan oikeusohjeen mukaisesti silloin, kun syytetty oli luonnonsuojelulaissa säädetyn kiellon vastaisesti pystyttänyt mainostaulun eikä ollut poistanut sitä syytteen nostamiseen mennessä ja kielletty asiantila oli siten jatkunut syytteen nostamiseen saakka (KKO 1980 II 127). Samaa tulkintaa on noudatettu tapauksessa, jossa syytetty oli rakennuslaissa säädetyn kiellon vastaisesti rakentanut uudisrakennuksen ilman lupaa eikä ollut purkanut rakennusta syytteen nostamiseen mennessä (KKO 1986 II 88).

Käräjäoikeuden tuomion antamisen jälkeen korkein oikeus on ratkaisussa KKO 2024:3 katsonut, että kunnianloukkausta koskevassa asiassa syyteoikeuden vanhentumisaika oli laskettava Facebook-kirjoitusten julkaisemispäivästä. Korkeimman oikeuden mukaan kunnianloukkauksen tunnusmerkistön täyttymisen kannalta merkitykselliset täytäntöönpanotoimet olivat päättyneet A:n julkaistua syytteessä tarkoitetut kirjoitukset. A:n ei ollut väitetty julkaisseen kirjoituksiaan uudelleen taikka tehneen mitään muitakaan aktiivisia toimia, joilla hän olisi pyrkinyt saamaan niille uusia lukijoita tai pitämään niitä esillä niiden julkaisemisen jälkeen. Mikään ei myöskään osoittanut, että kirjoitusten sisältö olisi ollut palvelua käyttävien jatkuvasti havaittavissa, vaan sen sijaan oli mahdollista, että palvelua käyttävän olisi täytynyt saadakseen kirjoitukset luettavakseen varta vasten etsiä niitä A:n Facebook-sivuston arkistosta. Näissä olosuhteissa A:n ei voitu katsoa pelkästään sillä perusteella, että hän ei ollut poistanut kirjoituksia Facebook-sivustoltaan, jatkaneen B:n kunniaa loukkaavien väitteiden esittämistä siten, että tämä passiivinen suhtautuminen täyttäisi kunnianloukkauksen tunnusmerkistön. Käsillä ei siten ollut rikoslain 8 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu tilanne, jossa rikolliseen tekoon sisältyi lainvastaisen asiointilan ylläpitäminen.

Käsiteltävässä asiassa on riidatonta, että Effi ry:n internetsivut ja teonkuvauksessa mainittu ilmoituksen teksti ovat olleet koko syytteen tekoajan verkossa, ja yhdistyksen hallitus on ollut tästä tietoinen. Myös tietoteknisen tutkinnan raportista (kirjallinen todiste 7) ilmenee, että julkaistu teksti on ollut

Effi ry:n internetsivuilla koko syytteen tekoajan 25.11.2011–4.6.2017. Raportista ilmenee lisäksi, että Effi ry:n internetsivuja on ylläpidetty tekstin julkaisun jälkeen. Hovioikeus toteaa, että internetsivujen ylläpitäminen vaatii yleensä enemmän aktiivista toimintaa kuin esimerkiksi Facebook-profilin ylläpito, joka ei edellytä käyttäjältä välttämättä minkäänlaisia toimenpiteitä. Vaikka Effi ry:n internetsivuilla julkaistu ilmoituksen teksti on pysynyt julkaisun jälkeen samansisältöisenä, yhdistyksen internetsivuja on kuitenkin ylläpidetty, tekstiä ei ole päätetty poistaa sivustolta ja teksti on ollut helposti löydettävissä internetsivujen alisivulta ”Lahjoitukset”. Näin ollen teksti on ollut koko syytteen tekoajan sivustoa käyttävien jatkuvasti havaittavissa. Nyt käsiteltävä asia ei siten ole tosiseikoiltaan rinnastettavissa ratkaisun KKO 2024:3 tosiseikkoihin.

Edellä lausutun perusteella hovioikeus katsoo, että kysymys on rikoslain 8 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettusta tilanteesta, jossa rikolliseen tekoon sisältyy lainvastaisen asiantilan ylläpitäminen, ja syyteoikeuden vanhentumisaika alkaa vasta sellaisen tilan päättymisestä. Tekoaika on alkanut 25.11.2011, jolloin ilmoitus on julkaistu yhdistyksen internetsivuilla, ja tekoaika on päätynyt 4.6.2017, jolloin ilmoitus on poistettu internetsivuilta. Haaste on annettu tiedoksi valittajille heinä-elokuussa 2021 eli ennen kuin viisi vuotta on kulunut tekoajan päättymisestä. Syyteoikeus ei siten ole vanhentunut.

Näyttö

Kirjallisen todistelun sisältö on selostettu olennaisilta osin käräjäoikeuden tuomiossa. Hovioikeus käsittelee uudet kirjalliset todisteet jäljempänä siltä osin kuin niillä on vaikutusta asian ratkaisuun.

TOD1 ja Kitunen ovat kertoneet asiaan vaikuttavilta osin kuten käräjäoikeuden tuomioon on heidän kertomakseen kirjattu jäljempänä mainituin lisäyksin.

Syyksilukeminen

Käsiteltävässä asiassa menettelyn rangaistavuus perustuu rahankeräyksen toimeenpanemiseen ilman rahankeräyslaissa tarkoitettua lupaa. Riidatonta on, ettei rahankeräyslupaa ole haettu. Valittajat ovat vedonneet siihen, ettei lupaa ollut tarvittu, eikä ilmoituksen tekstissä ole laissa tarkoitettulla tavalla vedottu yleisöön lahjoitusten saamiseksi.

Hovioikeus toteaa, että yleisöön vetoamisen määritelmä on pysynyt sisällöltään vastaavana tekoaikana voimassa olleessa rahankeräyslaissa (255/2006) ja nykyisessä 1.3.2020 voimaan tulleessa rahankeräyslaissa (863/2019). Viimeksi mainitun lain esitöissä (HE 214/2018 vp s. 84–85) aktiivisesta vetoamisesta tai kehotuksesta rahalahjoituksen tekemiseksi lausutulla on ennen muuta tehty ero laissa tarkoitettun yleisöön vetoamisen ja sen välillä, että pelkkää tilinumeroa pidetään esillä ilman, että sen yhteydessä esitettäisiin yleisölle vetoamus lahjoittaa tilinumeron haltijalle rahaa. Yleisöön vetoamisen määritelmän täyttymisen ei voida katsoa olevan sidottu tiettyihin sanamuotoihin kuten siihen, että vetoamus sisältäisi nimenomaisesti käskymuotoisen kehotuksen. Merkitystä ei myöskään ole sillä, voidaanko yleisöön vetoamista arvioida tehokkaaksi esimerkiksi markkinoinnin ammattilaisen näkökulmasta. Lisäksi Kitunen on kertonut lausunnostaankin (kirjallinen todiste 19) ilmenevällä tavalla, että rahankeräyslaissa tarkoitettu yleisöön vetoaminen oli välineneutraalia, eikä sanamuotojen tullut olla esimerkiksi käskeviä. Yleisöön vetoamisen täyttymisen kannalta olennaista

oli, että vetoamisen kohteelle tuli käsitys siitä, että häneltä toivottiin rahaa lahjoituksena.

Edellä lausutun perusteella Effi ry:n yleisölle avoimilla internetsivuilla olleen ilmoituksen tekstin sisältö on käytetyistä sanamuodoista riippumatta katsottava selvästi laissa tarkoitetuksi vetoamukseksi antaa rahaa vastikkeetta ottaen myös erityisesti huomioon, että teksti on julkaistu ja ylläpidetty erillisellä ”Lahjoitukset”-nimisellä alisivulla ja siinä on mainittu tilinumero ja ohjeet lahjoituksen antamista varten. Näillä lisäyksillä hovioikeus katsoo käräjäoikeuden tavoin, että kysymyksessä on rahankeräystarkoituksessa tapahtunut yleisöön vetoaminen ja siten lupaa edellyttävä rahankeräys.

Valittajat ovat vedonneet siihen, että rahankeräyslaki ja rikoslain rahankeräysrikosta koskeva kriminalisointi ovat ristiriidassa Suomen perustuslaissa turvattujen perusoikeuksien kanssa. Valittajat ovat katsoneet rangaistusvastuun olevan ristiriidassa oikeusturvan, rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen, sananvapauden, vaali- ja osallistumisoikeuden, kokoontumis- ja yhdistymisvapauden sekä omaisuuden suojan kanssa. Valittajat ovat vedonneet vaatimustensa tueksi korkeimman oikeuden ratkaisuun KKO 2022:25.

Hovioikeus toteaa, että teon rangaistavuuden on katsottava käyneen rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen edellyttämällä tavalla ilmi rikoslain (663/2010) 17 luvun 16 c §:stä sekä rahankeräyslain (255/2006) 3 §:n 1 momentista ja 4 §:n 2 ja 3 kohdasta. Rahankeräyslupaan edellyttäminen yhdistykseltä ei estä yhdistystä toimimasta siten, että kyseessä olisi vaali- ja osallistumisoikeuden tai yhdistymisvapauden epäsuhtainen rajoitus. Sananvapautta koskevan kysymyksen hovioikeus on jo ratkaissut käsittelyratkaisussa 31.1.2024 (nro 163), eikä asiassa voida muutoinkaan katsoa rajoitetun yhdistyksen sananvapautta tai omaisuuden suoja.

Ratkaisussa KKO 2022:25 korkein oikeus on katsonut, että asetuksen kalastuskautta koskeva säännös oli ristiriidassa A:lle saamelaisena perustuslain 17 §:n 3 momentissa turvattujen oikeuksien kanssa. Asetuksen säännös jätettiin perustuslain 107 §:n nojalla soveltamatta, ja syyte kalastusrikkomuksesta hylättiin. Hovioikeus toteaa ensinnäkin, että sanotussa korkeimman oikeuden ratkaisussa on ollut kysymys perustuslain 107 §:n soveltamistilanteesta, ja säännöksen soveltamiskynnys eroaa perustuslain 106 §:n soveltamiskynnyksestä. Edelleen soveltamatta jätetty asetus on ollut suorassa yhteydessä saamelaisille turvattuihin kulttuurillisiin oikeuksiin. Valittajilla ei voida katsoa olevan sellaista perustuslaillista perusoikeutta, jonka turvaaminen voisi johtaa siihen, että heillä voitaisiin katsoa olevan oikeus rahankeräykseen ilman rahankeräyslupaa.

Valittajat ovat vedonneet kieltoerehdykseen ja esittäneet uusina kirjallisina todisteina sähköpostiviestejä Etelä-Suomen lääninhallituksen kanssa yhdistyksen tiedusteluun rahankeräyslupaan tarpeellisuudesta sekä kantelukirjelmän eduskunnan oikeusasiamiehelle, sisäasiainministeriön arpajais- ja asehallintoyksikön lausunnon ja apulaisoikeusasiamiehen vastauksen yhdistyksen näkemykseen rahankeräyslain epäyhenteväisestä tulkinnasta ja ohjeistuksen tarpeesta (kirjalliset todisteet 24–28). Asiassa esitetyn perusteella hovioikeudella ei ole aihetta arvioida kieltoerehdyksen soveltumista asiaan toisin kuin käräjäoikeus. Hovioikeus katsoo kuten käräjäoikeus, että NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 ovat tahallaan ja tietoisesti osallistuneet luvattoman rahankeräyksen toimeenpanemiseen, eikä kysymyksessä ole kieltoerehdys.

Siltä osin kuin valittajat ovat vedonneet siihen, että teko on ollut vähäinen muun ohessa rikoksella saadun hyödyn määrä huomioon ottaen, hovioikeus toteaa seuraavan.

Todistajana kuultu **TOD1** on kertonut pyytäneensä väitöskaronkkansa kutsussa vieraita lahjojen sijaan osoittamaan lahjoitukset Effi ry:lle. Kutsussa oli mainittu tilinumero ja viitenumero lahjoituksia varten. Väitöskaronkka oli järjestetty keväällä 2012, jolloin myös lahjoitukset oli tehty. Lahjoitukset olivat olleet TOD1:n muistikuvan mukaan määrällisesti noin 1.700 euroa, mutta tarkkaa määrää TOD1 ei ollut varmistanut. Hovioikeus toteaa, että syytteen mukainen arvio ilman rahankeräyslupaa yhdistyksen pankkitilille tulleista varoista perustuu vuodesta 2014 tekoajan päättymiseen 4.6.2017 annettuihin lahjoituksiin (kirjallinen todiste 8). Uskottavaa ei siten ole, että käräjäoikeuden tuomiossaan arvioimaan 1.434 euron määrään sisältyisi lahjoituksia, jotka olisivat johtuneet TOD1:n keväällä 2012 tekemästä pyynnöstä. Asiassa esitetyn perusteella hovioikeudella ei ole muutoinkaan aihetta arvioida asiaa toisin, ja hovioikeus katsoo käräjäoikeuden tavoin, että osa lahjoituksista on tehty yhdistyksen internetsivuilla julkaistun ilmoituksen tekstin vuoksi, ja että rikoksen toteuttavan rahankeräyksen on katsottava tuottaneen enintään 1.434 euroa.

Hovioikeus toteaa, että rikoksella saadun hyödyn määrä 1.434 euroa ei ole suuri. Huomioon tulee kuitenkin ottaa, että Effi ry:n hallituksen jäsenet NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 ovat noin viiden ja puolen vuoden ajan tietoisesti ja harkitun tahallisesti jatkaneet lainvastaista menettelyä. Lisäksi Effi ry:n hallituksen jäsenten ilman lupaa toimeenpanemalla rahankeräyksellä saadut varat ovat tulleet yhdistykselle itselleen ja sen hyödyksi toisin kuin valittajien viittaamissa tapauksissa, joissa rahankeräysrikos on katsottu lieväksi muun ohella sen perusteella, että rahaa on kerätty esimerkiksi hyväntekeväisyystarkoituksessa muille kuin keräyksen toimeenpanijalle tai hänen edustamalleen yhteisölle. Näin ollen hovioikeus katsoo kuten käräjäoikeus, että tekoa ei voida pitää kokonaisuutena arvostellen vähäisenä.

Edellä lausutuun lisäyksin hovioikeus hyväksyy käräjäoikeuden ratkaisun perustelut ja johtopäätökset (s. 4–9) syyksilukemisen osalta. Aihetta käräjäoikeuden tuomion muuttamiseen syyksilukemisen osalta ei siten ole.

Rangaistusseuraamukset

Rikoslain 6 luvun 12 §:n 1 kohdan mukaan tuomioistuin saa jättää rangaistuksen tuomitsematta, jos rikosta on sen haitallisuuteen tai siitä ilmenevään tekijän syyllisyyteen nähden pidettävä kokonaisuutena arvostellen vähäisenä.

Lainkohtaa koskevien lain esitöiden mukaan teon haitallisuudella tarkoitetaan sen vahingollisuutta ja vaarallisuutta ja syyllisyydellä tekosyyllisyyttä. Tuomitsematta jättäminen voisi tulla kyseeseen erityisesti silloin, kun rikos on luonnehdittavissa pikemmin ulkoisten olosuhteiden vaikutuksesta syntyneeksi ensikertalaisen tilapäiseksi hairahtumiseksi kuin toistuvaksi ja suunnitelmalliseksi lainrikkomiseksi. Rikoksen vähäisyys tulee arvostella aina suhteessa kyseiseen rikoslajiin. On arvioitava, onko rikosta pidettävä rikoslajin normaalitapaukseen verrattuna vähäisenä. Mitä lievemmästä rikoslajista on kyse, sitä helpommin lainkohdassa tarkoitettujen rikoksen vähäisyyttä koskevat ehdot täyttyvät. Mitä törkeämmästä rikoslajista on kyse, sitä enemmän vaaditaan, jotta tuomitsematta jättämisen soveltamishdot täyttyvät. Yleensä vähäisyysperuste tulee sovellettavaksi, jos tekoa on kokonaihasharkinnassa

pidettävä sekä seurausten että syyllisyyden kannalta vähäisenä. (HE 44/2002 vp s. 210.)

Korkeimman oikeuden ratkaisukäytännössä kynnys rangaistuksen tuomitsematta jättämiselle on ollut varsin korkea. Rangaistuksen tuomitsematta jättäminen on yleensä edellyttänyt, että tekoon tai tekijän syyllisyyteen on liittynyt sellaisia erityisiä moitittavuutta vähentäviä seikkoja, jotka tekevät rikoksesta vähäisen tai anteeksiannettavaan tekoon rinnastettavan (ks. esim. KKO 2020:80, kohta 9 ja siinä mainitut ratkaisut).

NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 ovat tienneet rahankeräyksen luvanvaraisuudesta ja heidän menettelynsä on täyttänyt rikoslain 3 luvun 6 §:ssä tarkoitetun tarkoitustahallisuuden asteen. Menettely on lisäksi jatkunut noin viisi ja puoli vuotta. Hovioikeus katsoo näin ollen, ettei NEN1:n, NEN2:n, NEN3:n ja NEN4:n syyllisyyttä ole aihetta pitää rikoslajissaan tavanomaista vähäisempänä eikä tekoon tai tekijöiden syyllisyyteen ole liittynyt erityisiä moitittavuutta vähentäviä seikkoja. Rikosta ei voida pitää rikoslain 6 luvun 12 §:n 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla kokonaisuutena arvostellen vähäisenä, eikä asiassa ole ilmennyt muitakaan pykälässä tarkoitettuja perusteita rangaistuksen tuomitsematta jättämiselle. Näillä lisäyksillä hovioikeus hyväksyy käräjäoikeuden ratkaisun rangaistusseuraamusten osalta. Käräjäoikeuden tuomiota ei siten ole myöskään tältä osin syytä muuttaa.

Rikoksen tuottaman taloudellisen hyödyn menettäminen valtiolle

Hovioikeus on tutkinut käräjäoikeuden ratkaisun oikeellisuuden Effi ry:lle tuomitun menettämisseuraamuksen osalta ja hyväksyy käräjäoikeuden ratkaisun tältä osin. Asiassa esitetyn perusteella perusteita menettämisseuraamuksen kohtuullistamiselle rikoslain 10 luvun 10 §:n nojalla ei ole. Aihetta käräjäoikeuden tuomion muuttamiseen menettämisseuraamuksen osalta ei siten ole.

Yhteisösakko

Hovioikeus hyväksyy käräjäoikeuden ratkaisun perustelut ja johtopäätökset yhteisösakon tuomitsemisen edellytyksistä ja siitä, ettei perusteita yhteisösakon tuomitsematta jättämiselle ole. Aihetta käräjäoikeuden tuomion muuttamiseen yhteisösakon osalta ei siten ole.

Oikeudenkäyntikulut

Valittajien hävitessä asian heidän oikeudenkäyntikuluvaatimuksensa on hylättävä.

Helsingin hovioikeus

Tuomiolauselma

24/123327

29.05.2024

Asianumero
R 22/569

Vastaaaja

Electronic Frontier Finland Effi Ry

Käräjäoikeuden tuomiota ei muuteta.

Helsingin hovioikeus**Tuomiolauselma**

24/123327

29.05.2024

Asianumero
R 22/569**Vastaja**

NEN1

Käräjäoikeuden tuomiota ei muuteta.

Helsingin hovioikeus**Tuomiolauselma**

24/123327

29.05.2024

Asianumero
R 22/569**Vastaja**

NEN2

Käräjäoikeuden tuomiota ei muuteta.

Helsingin hovioikeus**Tuomiolauselma**

24/123327

29.05.2024

Asianumero
R 22/569**Vastaja**

NEN3

Käräjäoikeuden tuomiota ei muuteta.

Helsingin hovioikeus**Tuomiolauselma**

24/123327

29.05.2024

Asianumero
R 22/569**Vastaja**

NEN4

Käräjäoikeuden tuomiota ei muuteta.

Muutoksenhaku

Muutosta tähän ratkaisuun saadaan hakea korkeimmalta oikeudelta valittamalla vain, jos korkein oikeus niillä erityisillä perusteilla, jotka ilmenevät oheisesta valitusosoituksesta, myöntää valitusluvan. Valitusosoituksessa tarkoitettu määräaika valitusluvan pyytämiseen ja valituksen tekemiseen päättyy 29.7.2024.

Asian ovat ratkaisseet:

Hovioikeudenneuvos Terhi Mattila
Hovioikeudenneuvos Mirjami Paso
Asessori Annika Pasanen

Valmistelija:

Hovioikeuden esittelijä Sami Reijonen

Ratkaisu on yksimielinen.

Helsingin käräjäoikeus
Os. 3

Tuomio
Annettu kansliassa

22/101776

14.01.2022

Asianumero
R 21/2425

Puheenjohtaja Käräjätuomari Jenni Lilja

Syyttäjä Aluesyyttäjä Virpi Niemelä

Vastajat Electronic Frontier Finland Effi Ry
NEN1
NEN2
NEN3
NEN4

Asia Rahankeräysrikos

Vireille 18.03.2021

Syyttäjän rangaistusvaatimus

1. Rahankeräysrikos
5500/R/0021317/15
Rikoslaki 17 luku 16c §
Rikoslaki 5 luku 3 §
Rahankeräyslaki (255/2006) 3 § 1 mom, 4 § 1 mom 2 ja 3 kohdat

25.11.2011 - 04.06.2017 Helsinki

NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 ovat Electronic Frontier Finland EFFI ry:n (jälj. EFFI ry tai yhdistys) hallituksen jäseninä toimeenpanneet rahankeräyksen ilman rahankeräyslupaa julkaisemalla ja ylläpitämällä yhdistyksen internetsivuilla (www.effi.org) ilmoitusta, jonka mukaan yhdistys voi sääntöjensä mukaan ottaa vastaan lahjoituksia toimintansa tukemiseksi. Ilmoituksen teksti on ollut seuraava;

"EFFI voi sääntöjensä mukaan ottaa vastaan lahjoituksia toimintansa tukemiseen. Niitä ei voi kuitenkaan vähentää esim. verotuksessa. Jos haluat lahjoittaa, käytännössä se tapahtuu helpoiten tilisiirtona yhdistyksen tilille: IBAN FI16 6601 0001 0219 55, SWIFT/BIC AABAFI22 (Ålandsbanken). Lähetä meili jasanasiat@effi.org niin saat viitenumeron pankkisiirtoa varten"

Teksti on julkaistu yhdistyksen avoimilla internetsivuilla osiossa "Lahjoitukset" ja siinä on kerrottu tilinumero sekä ohjeet lahjoitusten antamista varten. Tekstiä ei ole suunnattu pelkästään yhdistyksen jäsenille tai jäseniksi aikoville, vaan ilmoituksen tarkoituksena on ollut saattaa internetsivuilla vieraileva yleisö tietoiseksi yhdistyksen toiveesta saada rahaa lahjoituksena.

Poliisihallitus on lausuntopyynnöissään 25.11.2011 ja 11.12.2014 ilmoittanut yhdistykselle, että kyseinen internetissä julkaistu ilmoitus täyttää rahankeräyksen määritelmän ja että julkaisu edellyttää rahankeräyslupaa. Valvovan viranomaisen kannanotosta huolimatta tekoaikana yhdistyksen hallituksessa toimineet NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 ovat jatkaneet ilmoituksen julkaisemista eivätkä ole ryhtyneet toimenpiteisiin rahankeräyslupan hankkimiseksi. Ilmoitus on poistettu yhdistyksen sivuilta 4.6.2017.

Ilman lupaa tapahtuneella rahankeräyksellä EFFI ry:n pankkitilille: IBAN FI16 6601 0001 0219 55 on tullut varoja ainakin 9.727 euroa.

Syyttäjän muut vaatimukset

Rikoksella saavutettu hyöty syytekohtassa 1

Electronic Frontier Finland EFFI ry, NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 on yhteisvastuullisesti tuomittava menettämään valtiolle rikoksen tuottamana taloudellisena hyötynä 9.727 euroa.

Rikoslaki 10 luku 2 §

Rikosuhrimaksu syytekohtassa 1

NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 on kukin velvoitettava suorittamaan rikosuhrimaksua 80 euroa.

Laki rikosuhrimaksusta 2 §, 3 § ja 4 §

Muu vaatimus syytekohtassa 1

Electronic Frontier Finland - EFFI ry on tuomittava 850 euron yhteisösakkoon.

Rikoslaki 9 luku 1 §, 2 §, 3 §, 5 § ja 6 §.

Vastaus

NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 vaativat, että syyte jätetään ensisijaisesti tutkimatta puuttuvan syyteoikeuden vuoksi, ja toissijaisesti asiassa jo annetun ratkaisun vuoksi (*res judicata*). Vastaajat kiistivät syyllistyneensä asiassa rikokseen, ja katsoivat menettelyn täyttävän joka tapauksessa korkeintaan lievän rahakeräysrikoksen tunnusmerkistön, joten teko olisi vanhentunut.

Yhdistyksellä ei ollut ollut rahankeräyslupaa. Yhdistyksellä oli ollut verkkosivuillaan teonkuvauksessa mainittu teksti sekä tilinumero, johon lahjoituksia oli saatu. Yhdistyksen verkkosivuilla ollut teksti ei ollut vedonnut, kehottanut tai pyytänyt lukijaa lahjoituksen tekemiseen.

Vastaajat eivät olleet toimineet tahallisesti. Laki oli vaikeaselkoinen, viranomaisten aikaisemmat tulkinnat virheellisiä ja tuomioistuinten ratkaisut muodostaneet hallitukselle käsityksen, että nettisivuilla oleva teksti ei ollut rikonut lakia. Laintulkinnasta oli saatu lisäksi ristiriitaisia näkemyksiä asiantuntijoilta.

Lahjoittajat olivat tehneet lahjoitukset spontaanisti. He eivät olleet olleet tietoisia yhdistyksen nettisivulla olevasta tekstistä.

Electronic Frontier Finland EFFI ry, NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 kiistivät syyttäjän muut vaatimukset perusteeltaan. Yhdistyksen teonkuvauksen perusteella saama taloudellinen hyöty kiistettiin määrällisesti. Muilta kuin yhdistyksen jäseniltä saadut lahjoitukset olivat olleet yhteensä noin 1.000 euroa. NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 katsoivat, että menettämisseuraamusta ei voitu kohdistaa heihin.

EFFI ry, NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 vaativat, että valtio veloitetaan korvaamaan aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista

käräjäoikeudessa 16.348 euroa ja lisäksi asianosaiskuluina NEN1:lle 600 euroa (sis. 40 tuntia á 10 euroa/tunti + matkakuluista Oulu-Hki-Oulu 200 euroa), NEN2:lle 800 euroa (sis. 80 tuntia á 10 euroa/tunti), NEN3:lle 600 euroa (sis. 40 tuntia á 10 euroa/tunti + matkakuluista Oulu-Hki-Oulu 200 euroa) ja NEN4:lle 400 euroa (sis. 40 tuntia á 10 euroa/tunti).

Todistelu

Kirjalliset todisteet

Syyttäjä

1. Poliisihallituksen selvityspyyntö 2020/2011/4223, pvm. 25.11.2011 (s. 134 - 136)
2. Vastaus Poliisihallituksen selvityspyyntöön 2020/2011/4223, pvm 16.12.2011 ja vastauksen liitteet 1 ja 2 (137 - 138)
3. Poliisihallituksen kirje 23.1.2012 (s. 139)
4. Poliisihallituksen lausuntopyyntö POL-2014-6093, pvm. 11.12.2014 (s. 140 - 141)
5. Vastaus Poliisihallituksen lausuntopyyntöön 30.12.2014 (s. 142 - 143)
6. Helsingin hallinto-oikeuden päätös 4.8.2016 (s. 306 - 315) ja Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 14.7.2017 nro 3525 (Li 2, s. 317 - 326)
7. Tietoteknisen tutkinnan raportti (s. 216 - 219)
8. NEN3:n kuulustelussa 13.5.2020 esittämä laskelma (s. 34)

Vastaajat

9. TOD1:n sähköposti 1.4.2012
10. Asiantuntijalausunto 14.4.2016
11. Poliisihallituksen päätös 22.1.2015
12. EFFI ry:n säännöt
13. Päätöshakemus 3.2.2012
14. Päätös syyttämättä jättämisestä 18.3.2021
15. Helsingin käräjäoikeuden tuomio 31.1.2007
16. Helsingin hovioikeuden tuomio 10.12.2008
17. Markkinaoikeuden tuomio 4.7.2016
18. Marko Forssin artikkeli "Rahankeräyslain mukainen yleisöön vetoaminen internetissä"

Henkilötodistelu

1. Vastaaja NEN4 todistelutarkoituksessa
2. Vastaaja NEN1 todistelutarkoituksessa
3. Vastaaja NEN3 todistelutarkoituksessa
4. Vastaaja NEN2 todistelutarkoituksessa
5. Asiantuntijatodistaja Jouni Tapio Kitunen
6. Todistaja TOD1
7. Todistaja TOD2

KÄRÄJÄOIKEUDEN RATKAISU

Tuomion perustelut

Käsittelyratkaisu

Käräjäoikeus on 25.10.2021 antamallaan erillisellä päätöksellä ratkaissut prosessinedellytyksiä koskevat väitteet syyttäjän puuttuvasta syyteoikeudesta ja aikaisemmin annetun ratkaisun oikeusvoimasta.

Kysymyksenasettelu

Asiassa on kysymys siitä, ovatko NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 julkaisemalla ja ylläpitämällä Electronic Frontier Finland EFFI ry:n internetsivuilla rahankeräystekstin ja tilinumeron ilman viranomaisen antamaa rahankeräyslupaa tahallaan toimeenpanneet rahankeräyksen ja siten syyllistyneet rahankeräysrikokseen.

Asiassa on riidatonta, että yhdistykselle ei ollut haettu rahankeräyslupaa. Teonkuvauksessa mainittu teksti oli ollut koko syytteen tekoajan EFFI ry:n nettisivuilla. NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 ovat olleet hallituksessa syytteessä mainitun tekoajan. Yhdistykselle on ajalla 25.11.2011-4.6.2017 tehty lahjoituksia. Riidatonta on edelleen, että NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 ovat toimineet yhdessä tietoisina siitä, että yhdistykselle ei ole haettu taikka myönnetty rahankeräyslupaa.

Riitaista on se, onko tekstillä vedottu lain tarkoittamalla tavalla yleisöön lahjoitusten saamiseksi. Asiassa on otettava kantaa lain sanamuodon selkeyteen ja sitä kautta mahdollisen kieltoerehdyksen soveltumiseen. Riitaista on myös se, ovatko yhdistykselle tehdyt lahjoitukset olleet yhteydessä nettisivuilla olevaan tekstiin, ja paljonko lahjoituksia on tekstin perusteella yhdistykselle tullut.

Rahankeräysrikoksen tunnusmerkistö ja tahallisuus

Tekoaikana voimassa olleen rikoslain (663/2010) 17 luvun 16c §:n mukaan rahankeräysrikoksesta on tuomittava muun muassa se, joka tahallaan toimeenpanee rahankeräyksen ilman rahankeräyslaissa (255/2006) tarkoitettua lupaa. Saman luvun 16d §:n mukaan rikoksentehtäjä on tuomittava lievistä rahankeräysrikoksesta, jos rahankeräysrikos on kokonaisuutena arvostellen vähäinen.

Tekoaikana voimassa olleen rahankeräyslain (255/2006) 3 §:n mukaan rahankeräyksellä tarkoitetaan toimintaa, jossa yleisöön vetoamalla kerätään vastikkeetta rahaa. Rahan lahjoittajana keräykseen osallistujalle saa antaa vastikkeeksi ainoastaan rahankeräyslupan saajan tai keräyksen tunnuksen (*keräystunnus*), jolla ei ole itsenäistä taloudellista vaihdanta-arvoa. Yleisöön vetoamisella tarkoitetaan saman lain 4 §:n 3 kohdan mukaisesti suullisesti, kirjallisesti tai muulla tavoin ilmaistua pyyntöä tai kehotusta antaa rahaa keräykseen. Määritelmät ovat vastaavan sisältöisinä voimassa 1.3.2020 voimaan tulleen rahankeräyslain (863/2019) 2 §:ssä.

Eduskunnan hallintovaliokunta on mietinnössään 25/2005 ottanut kantaa muun muassa internetissä yhdistyksen kotisivuilla olevan tilinumeron ilmoittamiseen ja katsonut sen lähtökohtaisesti rahankeräykseksi, vaikka aineistoon ei sisältyisikään viittausta rahankeräämisen tarkoitukseen. Toisaalta valiokunta on katsonut, että yhdistyksen tilinumeron julkistaminen yhdistyksen kotisivuilla on luontevaa, koska esimerkiksi yhdistyksen jäseneksi liittyminen tapahtuu usein yhdistyksen jäsenmaksun maksamisella. Valiokunta on katsonut, että tiedottamisessa näihin seikkoihin tulee kiinnittää huomiota.

Nykyisen 1.3.2020 voimaan tulleen rahankeräyslain (863/2019) säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (HE 214/2018 vp. s. 84-85) todetaan, että ehdotettu määritelmä vastaa sisällöltään voimassa olevan lain vastaavaa säännöstä. Yleisöön vetoamisella tarkoitetaan suullisesti, kirjallisesti tai muulla tavoin ilmaistua pyyntöä tai kehotusta antaa rahaa keräykseen. Yleisöön voitaisiin vedota esimerkiksi internetissä rahankeräyksen toimeenpanijan kotisivuilla. Yleisöön vetoamisen käsite ei ole sidottu mihinkään tiettyihin viestintämuotoihin tai viestintätapoihin eli laki on täysin välineneutraali. Yleisöön vetoamisena ei pidetä esimerkiksi yhdistyksen tai säätiön kotisivuillaan esimerkiksi yhteys- tai laskutustietojen yhteydessä esillä pitämää tilinumeroa, jos tilinumeron yhteydessä ei esitetä yleisölle vetoamusta lahjoittaa tilinumeron haltijalle rahaa. Pelkän tilinumeron esillä pitämistä ilman aktiivista vetoamista tai kehotusta rahalahjoitusten tekemiseen ei voi pitää yleisöön vetoamisena rahalahjoitusten saamiseksi.

NEN4 ja NEN1 ovat kertoneet yhdistyksen hallituksen olleen tietoisia nettisivusta, viranomaisten yhteydenotoista ja tuomioistuinten ratkaisuksista. NEN1:n mukaan yhdistyksen hallitus oli ollut tietoinen Poliisihallituksen yhteydenotoista. Hän oli itsekin ollut yhteydessä Poliisihallitukseen. NEN3:n kertoman mukaan asiasta oli tiedotettu myös yhdistyksen jäsenistöä. NEN4 ja NEN1 ovat kertoneet, että hallitus oli yhdessä laatinut vastaukset viranomaiselle.

NEN4:n ja NEN1:n mielestä yhdistys ei ollut vedonnut yleisöön lahjoitusten saamiseksi. NEN2, NEN3 ja NEN4 ovat kertoneet yhdistyksen jäsenille lähetetyn viestiä, jossa oli ilmoitettu yhdistyksen toivovan lahjoituksia. Muille kuin jäsenille ei vastaavaa viestiä ollut lähetetty.

Poliisihallituksen ylitarkastaja Kitunen oli valmistellut EFFI ry:n asian. Hänen käsityksen mukaan EFFI ry:n lahjoitussivusto täyttää rahankeräyksen määritelmän: sivusto on kaikille avoin, siinä on pyydetty rahalahjoitusta, eikä ole tarjottu vastiketta.

Käräjäoikeus toteaa, että nyt kyseessä olevassa tapauksessa tilinumero on ilmoitettu yleisölle suunnattujen kotisivujen alisivulla ”Lahjoitukset” (todiste 7). Käräjäoikeus katsoo, että tekstissä on ilmaistu selvästi tarkoitus saada lahjoituksia yhdistykselle. Näin ollen kysymyksessä on rahankeräystarkoituksessa tapahtunut yleisöön vetoaminen ja siis lupaa edellyttävä rahankeräys. Nykyisen 1.3.2020 voimaan tulleen rahankeräyslain esitöissä lausuttu ei anna aihetta arvioida asiaa toisin.

NEN4 ja NEN1 ovat kertoneet yhdistyksen selvittäneen asiaa hankkimalla juridista osaamista. Koska nettisivuilla olevan tekstin luvanvaraisuudesta oli saadun selvityksen perusteella oltu eri mieltä kuin lupaviranomainen, oli teksti jätetty nettisivuille. Asiaan oli haluttu saada selkeä päätös. NEN1:n mukaan tälle kannalle oli päädytty hallituksessa yhdessä käydyn keskustelun seurauksena. NEN3:n mukaan asia oli periaatteellinen. Sivustolle ei ollut haettu rahankeräyslupaa, koska se oli yhdistyksen hallituksessa todettu lailliseksi. Valvova viranomainen oli ollut aikaisemminkin väärässä ja asiasta oli saatu päätös, eikä laissa katsottu tapahtuneen muutosta, jolla sivu olisi tullut laittomaksi. Näin ollen ei sivuston luvanvaraisuutta katsottu olevan tarpeen uudestaan arvioida.

Asiassa on edellä kerrotulla tavalla riidatonta, että päätös tekstin julkaisemisesta EFFI ry:n verkkosivuilla ja julkaisun pitäminen sivuilla, oli

syntynyt hallituksessa ja siitä oli kaikkien vastaajien kesken yhteisymmärrys. Kaikkien vastaajien on katsottava rahankeräysrikoksen tunnusmerkistön kannalta toimineen tekijän asemassa.

Kieltoerehdys

Vastaajat ovat vaatineet, että syyte hylätä tulee lainsäädännössä olevan epäselvyyden takia.

Rikoslain 4 luvun 2 §:n mukaan, jos tekijä erehtyy pitämään tekoaan sallittuna, hän on rangaistusvastuusta vapaa, jos erehtymistä on pidettävä ilmeisen anteeksiannettavana lain puutteellisen tai virheellisen julkistamisen, lain sisällön erityisen vaikeaselkoisuuden, viranomaisen virheellisen neuvon tai muun näihin rinnastettavan seikan vuoksi.

Lain esitöiden (HE 44/2002) mukaan pelkkä säännösten tulkinnanvaraisuus ei kuitenkaan riitä, vaan vastuusta vapautuminen edellyttää, että lain sisällön selvittäminen kohtaa ylivoimaisia tai kohtuuttomia vaikeuksia.

Tekoaikana voimassa olleessa rahankeräyslaissa on määritelty, mitä yleisöön vetoamisella tarkoitetaan, joten mainitunlaisia ylivoimaisia taikka kohtuuttomia vaikeuksia ei lain sisällön selvittämisessä tältä osin ole ollut.

Vastaajat ovat tietoisesti päättäneet laittaa rahalahjoitusten vastaanottamista koskevan tekstin yhdistyksen internetsivuille tavoitteenaan saada lahjoituksia yhdistykselle. Tämä osoittaa, että heidän on täytynyt ymmärtää, että EFFI ry:n kotisivuilla julkaistavassa tekstissä on kysymys yleisöön vetoamalla tapahtuvasta rahankeräyksestä, joka edellyttää viranomaisen antamaa lupaa. He ovat viimeistään tulleet asiasta tietoisiksi, kun viranomainen on informoinut yhdistystä velvollisuudesta hakea rahankeräyslupaa. Vastaajien kertomuksista ilmenee, että asiaa selvitettyä oli hankittu usean lakimiehen kanta ja asiasta oli keskusteltu myös selvityspyynnön tehneen Poliisihallituksen lupahallintojohtajan sijaisena toimineen Laihon kanssa. Vastaajat ovat siis olleet tietoisia lain sisällöstä ja valvovan viranomaisen näkemyksestä.

Kirjallisena todisteena oleva Poliisihallituksen 25.11.2011 yhdistykselle lähettämä selvityspyyntö (todiste 1) tukee käräjäoikeuden edellä mainittua käsitystä siitä, että EFFI ry on tullut tietoiseksi viranomaisen kannasta. Yhdistys on antanut vastauksen (todiste 2) selvityspyyntöön, jossa se on ilmoittanut katsovansa, ettei yhdistys harjoita yleisöön kohdistuvaa rahankeräystä.

Vastaajien on katsottava tahallaan ja tietoisesti osallistuneen luvattoman rahankeräyksen toimeenpanemiseen. Näin ollen kysymyksessä ei ole kieltoerehdys.

Lahjoitusten oma-aloitteisuus

Rahankeräyslakia koskevan hallituksen esityksen mukaan (HE 102/2005 vp s. 29) spontaani, lahjoittajan omasta aloitteesta ja ilman lahjoituksen saajan pyyntöä tai kehotusta toteutettu lahjoitus yleishyödyllisen toiminnan tukemiseen tai muuhun tarkoitukseen ei ole rahankeräyslaissa tarkoitettua rahankeräystä.

NEN3 on kuulusteluissa kertonut lahjoituksia vuonna 2014 olleen 3.817,48 euroa, vuonna 2015 yhteensä 2.330,05 euroa, vuonna 2016 yhteensä 2.920,60 euroa ja vuonna 2017 yhteensä 1.979,35 euroa, mistä syyttäjä on

arvioinut ajalle 1.1.-4.6.2017 kohdistuneen 659,78 euroa, eli yhteensä 9.727,91 euroa, minkä määrän syyttäjää on vaatinut valtiolle yhdistyksen saamana rikoshyötynä.

NEN2:n kertoman mukaan lahjoitusten suuruusluokka oli ollut tiedossa talousarvion laatimista varten. Yhdistyksen saamat lahjoitukset olivat pieniä suhteessa talousarvion kokonaisuuteen. Vuosina 2011-2017 yhdistyksen vuositulot olivat olleet 25.000-30.000 euroa.

NEN4 on kertonut, että lahjoitukselle sai yhdistykseltä halutessaan viitenumeron, minkä perusteella lahjoitukset voitiin muun muassa eritellä tilinpäätöksessä. Muut maksut ovat esimerkiksi jäsenmaksuja tai veronpalautuksia. EFFI ry:llä on noin 200 jäsentä ja tilitapahtumia on vuodessa tuhansia. NEN2:n kertoman mukaan kannatusjäsenillä oli oma viitenumero ja he olivat oma ryhmänsä, Jäsen voi maksaa summan, joka eroaa määritetystä jäsenmaksusta, ja heillä on myös oma viitenumero. Muut tulot olivat lahjoituksia, viitteellisiä tai ilman viitettä tehtyjä.

NEN2 ei muistanut viitenumeroopyyntöjen määrää, koska niitä oli ollut todella vähän. Hän ei ollut tiennyt, kuka pyytäjistä oli ollut yhdistyksen jäsen. Yhdistyksen toiminnassa ei tätä seikkaa ollut ollut syytä tutkia, vaikka se myöhemmin oli tullut ajankohtaiseksi. NEN2 ei ollut tehnyt asiasta tarkempaa selvitystä. Lahjoitukseksi katsotaan tilillepano, joka ei ole mitään muuta. Jos jäsen oli maksanut enemmän kuin jäsenmaksunsa verran, koko summa oli kirjattu jäsenmaksuihin. Muut olivat lahjoituksia. Lahjoituksia tulee säännöllisesti joiltakin jäseniltä. Jäsenmaksut tulevat tietyllä viitteellä ja muut tulot myös omilla viitteillään. Muita tuloja ovat kannatusmyynti, jäsenmaksut ja kaikki muu, esimerkiksi tukimaksut ja veronpalautukset kannatusmyynnin maksuista.

NEN1:n mukaan hallitus oli käynyt säännöllistä keskustelua yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta. Pankkitapahtumat oli merkitty pöytäkirjaan. Yhdistyksen saamat lahjoitukset olivat vähäisiä. Myös yhdistyksen tilinpäätösvaiheessa oli käyty läpi, mistä rahaa oli tullut ja paljonko. Tilinpäätöksessä lahjoituksia ei ollut eroteltu, mutta esitutkintaa varten oli tieto etsitty. Kun jäsenten tekemät lahjoitukset oli otettu pois, viitenumeroopyynnön kautta oli tullut lahjoituksia 170 euroa.

NEN4:n mukaan nettisivujen kautta oli tehty lahjoituksia 170 euroa. Jouni Huttusen 2.200 euron lahjoitus yhdistykselle oli tehty, koska NEN4 oli ollut Huttusen tekijänoikeusloukkausta koskevassa oikeusjutussa huhtikuussa 2016 (todiste 10) asiantuntijatodistajana ja lahjoitus oli liittynyt tähän. Huttunen tuskin oli edes tietoinen yhdistyksen nettisivuista.

NEN2 oli käynyt kaikki maksutapahtumat yksittäin läpi ja katsonut, oliko joku jäsen vai ei. NEN2 oli selvittellyt lahjoituksista koostuvaa summaa ja sitä, mitkä lahjoitukset ovat tulleet jäseniltä. Valtaosa oli jäsenten lahjoituksia yhdistykselle. Pieni määrä oli sellaisia, joista ei voinut sanoa, mitkä ovat jäsenten lahjoituksia ja mitkä eivät. Selvittelyjen jälkeen NEN2 oli päätenyt siihen, että 1.434 euroa oli selvittämättömiä tapauksia, joista osassa oli käytetty viitettä ja osassa ei. Arviolta kolmasosassa lahjoituksista oli käytetty viitettä, loput olivat viitteettömiä. Viitenumeroa ei saa sivustolta. Viite on pyydetty näissä selvittämättömissä. Selvittämättömät lahjoitukset olivat olleet suuruusluokaltaan yleensä 20 euroa. Lahjoitukset olivat yleensä 10-20 euroa ja lahjoittajia oli ollut 10-20 henkilöä. Joissakin lahjoituksissa oli

ollut viestejä, jos ei ollut käytetty viitettä. Yhdistykseltä ei ollut koskaan pyydetty kirjanpitoa. Poliisi ei ollut myöskään pyytänyt selvittämään kirjanpitoa tarkemmin. Sieltä voi nähdä yhdistyksen jäsenet.

NEN2:n mukaan Aalto yliopiston ylioppilaskunta oli järjestänyt tukikeräyksen EFFI ry:lle jäsenmaksun maksamisen yhteydessä. Nekin olivat vain lahjoituksia. Vuosina 2014, 2015 ja 2017 EFFI ry oli saanut tilityksiä Aallolta samaan asiaan liittyen. Aalto-yliopiston ylioppilaskunta oli lahjoittanut yhteensä hieman alle 6.000 euroa. Lahjoituksissa ei ollut käytetty viitettä.

Käräjäoikeudessa on todistajina kuultu TOD1 ja TOD2. TOD1 on kertonut halunneensa ohjata väitöksestä häntä muistaneiden lahjoitukset EFFI ry:lle. Hän oli ollut tietoinen aikaisemmasta oikeudenkäynnistä ja mahdollisuudesta tehdä lahjoituksia yhdistykselle. Saadakseen enemmän tietoa TOD1 oli vierailut yhdistyksen verkkosivuilla selvittämässä asiaa tarkemmin. Verkkosivun tiedot eivät olleet kuitenkaan riittäneet lahjoituksen tekemiseen, joten hän oli pyytänyt yhdistykseltä lisätietoja ja viitenumeron lahjoituksille. Väitöstilaisuus oli pidetty huhtikuussa 2012. TOD1:llä ei ollut tietoa, kuinka paljon lahjoituksia oli hänen kauttaan tehty.

TOD2 on kertonut tehneensä vuosina 2015-2016 EFFI ry:lle muutamia lahjoituksia. Yhdistyksen toiminta oli ollut hänelle entuudestaan tuttua, eikä lahjoitusten tekeminen vaatinut paljon selvittämistä. Jotain lisätietoja TOD2 joutunut hankkimaan. TOD2 on mahdollisesti tässä yhteydessä käynyt yhdistyksen nettisivuilla. Lahjoitustarkoitus oli kuitenkin ollut ennen nettisivuilla vierailua. TOD2 oli käyttänyt lahjoituksissa viitenumeroa. TOD2 kertoi tarkistaneensa, että oli lahjoittanut ajalla joulukuu 2015 – kesäkuu 2016 yhteensä 510 euroa, mutta oli myös saattanut unohtaa jonkin erän.

NEN2:n mukaan TOD2 oli maksanut 750 euroa. Lahjoitus oli tehty viitenumerolla. Lisäksi Sananvapauden puolesta ry oli lahjoittanut 229,65 euroa.

Vastaajien ja todistajien kertomuksilla on näytetty, että EFFI ry:n internet-kotisivuilla julkaistu lahjoitusten vastaanottamista tarkoittanut teksti ei ole vaikuttanut kaikkiin yhdistykselle tehtyihin lahjoituksiin. Käräjäoikeudella ei ole syytä epäillä vastaajien ja todistajien kertomusten oikeellisuutta kertomiensa määrien osalta. Kertomuksista ilmenee, että yhdistyksen internetsivuilla julkaistu lahjoitusten vastaanottamista tarkoittanut teksti ei ole vaikuttanut ainakaan yhteensä 6.979,65 euron (6.000 + 750 + 229,65) lahjoituksiin, vaan ne on tehty ilman laissa tarkoitettua yleisöön vetoamista spontaanisti ja oma-aloitteisesti halusta tukea yhdistystä. Kuten TOD1:nkin kertomuksesta ilmenee, on ilmeistä, että yhdistyksen piirissä on lisäksi ollut muidenkin kuin edellä mainittujen tahojen spontaania ja oma-aloitteista julkaistusta tekstistä riippumatonta yhdistyksen rahallista tukemista. Ottaen huomioon, että osassa lahjoituksista oli käytetty yhdistykseltä erikseen kysyttäessä saatavaa viitenumeroa, on selvää, että osa lahjoituksista on tehty yhdistyksen nettisivuilla julkaistun tekstin sisältämän yleisöön vetoamisen johdosta. Asiassa ei ole esitetty yksiselitteistä näyttöä sellaisten lahjoitusten määrystä, joka olisi johtunut nettisivuilla julkaistusta tekstistä. Rikoksen toteuttavan rahankeräyksen on siten katsottava tuottaneen enintään NEN2:n selvittämättömäksi kertoma määrä 1.434 euroa.

Kun otetaan huomioon rikoksella saadun hyödyn määrä, pitkä teko-aika ja teon harkittu tahallisuus, ei tekoa voida pitää kokonaisuutena arvioiden vähäisenä.

Syyksilukeminen

Vastaajat NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 ovat syyllistyneet siihen rahankeräysrikokseen, josta syyttäjä on vaatinut heille rangaistusta.

Rangaistusseuraamukset

Rikoslain 6 luvun 4 §:n mukaan rangaistus on mitattava niin, että se on oikeudenmukaisessa suhteessa rikoksen vahingollisuuteen ja vaarallisuuteen, teon vaikuttamiin sekä rikoksesta ilmenevään muuhun tekijän syyllisyyteen.

Käräjäoikeus katsoo, että syytä rangaistuksen kohtuullistamiseen oikeudenkäynnin keston tai asian selvittämisen perusteella ei ole. Vastaajien NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 syyksi luetusta teosta on seurauksena sakkorangaistus.

Rikoksella saavutetun hyödyn menettäminen valtiolle

Rikoslain 10 luvun 2 §:n mukaan rikoksen tuottama taloudellinen hyöty on tuomittava valtiolle menetetyksi, millä tarkoitetaan muun muassa rikoksella välittömästi saatua omaisuutta. Jos hyödyn määrästä ei ole saatavissa selvitystä tai se on vain vaikeuksien esitettävissä, hyöty on arvioitava ottaen huomioon rikoksen laatu, rikollisen toiminnan laajuus ja muut olosuhteet. Menettämisseuraamukseen tuomitaan rikoksesta hyötynyt tekijä, osallinen tai se, jonka puolesta tai hyväksi rikos on tehty.

Menettämisseuraamus kohdistetaan siihen, joka on hyödyn saanut. NEN4, NEN1 ja NEN2 ovat kertoneet, että kukaan yhdistyksen hallituksessa ei ollut saanut palkkiota. Muutoinkaan yhdistykselle tehdystä työstä ei maksettu palkkiota tai päivärahoja. Matkakuluja oli korvattu vähäisessä määrin ja esitettyjä kuitteja vastaan.

Käräjäoikeus on edellä kerrotulla tavalla katsonut EFFI ry:n hyväksi rikoksella toteutetun rahankeräyksen tuottaneen 1.434 euroa. Kerätyt rahavarat ovat tulleet yhdistyksen varoiksi. Asiassa ei ole näytetty, että vastaajat olisivat saaneet laissa tarkoitettua hyötyä rahankeräysrikoksesta. Näin ollen syyttäjän NEN1:een, NEN2:een, NEN3:een ja NEN4:een kohdistama vaatimus rikoksen tuottaman hyödyn tuomitsemisesta valtiolle menetetyksi on sanotulla perusteella hylättävä. EFFI ry on velvoitettava maksamaan rikoshyöty valtiolle.

Yhteisösakko

Yhteisösakon tuomitsemisen edellytyksistä

Asiassa on vielä ratkaistava, onko edellytykset tuomita EFFI ry yhteisösakkoon. Jos yhteisösakon tuomitsemisen edellytykset ovat käsillä, on vielä harkittava, voidaanko yhtiö jättää yhteisösakkoon tuomitsematta sillä perusteella, että laiminlyönti ja rikos olisivat olleet rikoslain 9 luvun 4 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu tavoin vähäisiä.

Rikoslain 9 luvun 1 §:n mukaan yhteisö, säätiö tai muu oikeushenkilö, jonka toiminnassa on tehty rikos, on syyttäjän vaatimuksesta tuomittava rikoksen johdosta yhteisösakkoon, jos se on tässä laissa säädetty rikoksen seuraamukseksi. Saman luvun 2 §:n 1 momentin mukaan oikeushenkilö tuomitaan yhteisösakkoon, jos sen lakisääteiseen toimielimeen tai muuhun johtoon kuuluva taikka oikeushenkilössä tosiasiallista päätösvaltaa käyttävä on ollut osallinen rikokseen tai sallinut rikoksen tekemisen taikka jos sen

toiminnassa ei ole noudatettu vaadittavaa huolellisuutta ja varovaisuutta rikoksen ehkäisemiseksi. Edelleen 3 §:n 1 momentin mukaan rikos katsotaan oikeushenkilön toiminnassa tehdyksi, jos sen tekijä on toiminut oikeushenkilön puolesta tai hyväksi ja hän kuuluu oikeushenkilön johtoon.

Lainvalmistelutöissä on todettu, että kaikilla oikeushenkilöillä on velvollisuus järjestää toimintansa lain mukaisesti. Oikeushenkilön rangaistusvastuu ei kuitenkaan seuraa pelkästään huolellisuus- ja varovaisuusvelvollisuuden laiminlyönnistä vaan lisäksi edellytetään, että oikeushenkilön toiminnassa on tapahtunut rikos, joka on tehty oikeushenkilön puolesta tai hyväksi. Lisäksi oikeushenkilön velvollisuuden laiminlyönnin ja rikoksen välillä edellytetään sellaista syy-yhteyttä, että huolellisuus- ja varovaisuusvelvollisuuden laiminlyönti on joko tehnyt rikoksen mahdolliseksi tai ainakin olennaisesti lisännyt rikoksen tekemisen mahdollisuutta (HE 95/1993 vp s. 16 ja 33).

Vaikka yhdistyksen toiminnassa tehty teko on luettu vastaajien syyksi, tämä ei yksistään riitä yhteisösakon tuomitsemisen perusteeksi. Asiassa on vielä harkittava, onko yhdistyksen toiminnassa laiminlyöty noudattaa vaadittavaa huolellisuutta ja varovaisuutta, sekä sitä, mikä merkitys mahdollisella laiminlyönnillä on ollut vastaajien syyksiluettun teon mahdollistajana.

NEN1, NEN2, NEN3 ja NEN4 ovat toimineet EFFI ry:n hallituksessa ja tässä asemassaan edellä todetulla tavalla osallistuneet tietoisesti yhdistyksen toiminnassa tehtyyn rahankeräysrikokseen. Käräjäoikeuden tietoon ei ole tullut, että yhdistyksessä olisi ryhdytty minkäänlaisiin toimenpiteisiin asiantilan muuttamiseksi.

Onko asiassa edellytyksiä jättää yhteisösakko tuomitsematta?

Rikoslain 9 luvun 4 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaan tuomioistuin saa jättää oikeushenkilön tuomitsematta yhteisösakkoon, jos oikeushenkilön luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu laiminlyönti on vähäinen tai jos oikeushenkilön toiminnassa tehty rikos on ollut vähäinen. Tuomioistuin saa jättää tuomitsematta yhteisösakkoon myös silloin, kun rangaistusta olisi pidettävä kohtuuttomana ottaen huomioon oikeushenkilölle rikoksesta aiheutuneet muut seuraukset, oikeushenkilön toimet uusien rikosten ehkäisemiseksi, rikoksen vaikutusten ehkäisemiseksi tai poistamiseksi taikka laiminlyönnin ja rikoksen selvittämisen edistämiseksi, taikka sen, että oikeushenkilön johtoon kuuluva tuomitaan rikoksesta rangaistukseen, jos oikeushenkilö on pieni, rangaistukseen tuomitettavan omistusosuus oikeushenkilössä on suuri tai hänen henkilökohtainen vastuunsa oikeushenkilön velvoitteista on merkittävä.

Korkein oikeus on oikeuskäytännössään (KKO 2014:20) todennut, että yhtäältä laiminlyönnin ja teon vähäisyyttä 4 §:ssä tarkoitettuihin perusteisiin ja toisaalta laiminlyönnin moitittavuutta luvun 6 §:ssä mainittuihin perusteisiin arvioitaessa otetaan huomioon muun muassa, millaisessa toiminnassa teko ja laiminlyönti on tehty, sekä teosta ja laiminlyönnistä ilmenevä oikeushenkilön suhtautuminen.

EFFI ry toimii pääasiassa jäsenmaksu- ja lahjoitusvaroilla sananvapauden edistämiseksi. Yhdistyksen hallinnossa toimivat henkilöt ovat tietoisesti valinneet olla hakematta rahankeräyslupaa yhdistyksen nettisivuilla olleelle tekstille, jonka tavoitteena on ollut hankkia yhdistykselle lahjoitusvaroja sen tarkoituksen toteuttamiseen. Rikoksella saatu rahamäärä ei ole ollut suuri. Yhdistys on kuitenkin tietoisesti vuosien ajan laiminlyönyt noudattaa rahankeräystä koskevaa lainsäädäntöä ja viranomaisten ohjeita, jotka koskevat yhdenvertaisesti kaikkia muitakin rahankeräystä harjoittavia tahoja. Asiassa ei

näin ollen voida katsoa olevan seikkoja, joiden perusteella yhdistyksen toiminnassa tehtyjä rikoksia tai yhtiön laiminlyöntejä voitaisiin pitää vähäisinä. Käräjäoikeus katsoo, että perusteita yhteisöosakon tuomitsematta jättämiselle ei ole.

Rikosuhrimaksu

Tuomioistuin määrää rikosuhrimaksun rangaistuksen tuomitessaan. Rikosuhrimaksun on velvollinen suorittamaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta. Rikosuhrimaksu on 80 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Rikosuhrimaksun on velvollinen suorittamaan myös oikeushenkilö, joka tuomitaan yhteisöosakkoon. Oikeushenkilölle määrättävä rikosuhrimaksu on 800 euroa.

Oikeudenkäyntikulujen korvaus

Koska syyte on luettu vastaajien syyksi, heidän oikeudenkäynti- ja asianosaiskuluvaatimuksensa valtiota vastaan hylätään.

Tuomiolauselma

Käräjäoikeus on ratkaissut asian tuomiolauselman mukaisesti.

Helsingin käräjäoikeus
Os. 3

Tuomiolauselma

22/101776

14.01.2022

Asianumero
R 21/2425

Vastaaja

Electronic Frontier Finland Effi Ry,

Yhteisöosaston peruste

1. Rahankeräysrikos
25.11.2011 - 04.06.2017
Rikoslaki 17 luku 16c §
Rikoslaki 5 luku 3 §
Rahankeräyslaki (255/2006) 3 § 1 mom, 4 § 1 mom 2 ja 3
kohdat

Rangaistusseuraamukset

Yhteisösakko 850,00 euroa.

Muut rikosoikeudelliset seuraamukset

~~Electronic Frontier Finland Effi ry veloitetaan suorittamaan valtiolle rikoksen
tuottamana hyötynä 1.434 euroa.¹⁾
Rikoslaki 10 luku 2 §~~

Electronic Frontier Finland Effi ry veloitetaan suorittamaan valtiolle rikoksen
tuottamana hyötynä 1.434 euroa.
Rikoslaki 10 luku 2 §

Korvausvelvollisuus

Electronic Frontier Finland Effi ry veloitetaan suorittamaan valtiolle
rikosuhrimaksu 800 euroa.
Laki rikosuhrimaksusta 2 §, 3 §, 4 §

Helsingin käräjäoikeus
Os. 3

Tuomiolauselma

22/101776

14.01.2022

Asianumero
R 21/2425

Vastaaja

NEN1

Syyksi luettu rikos

1. Rahankeräysrikos
25.11.2011 - 04.06.2017
Rikoslaki 17 luku 16c §
Rikoslaki 5 luku 3 §
Rahankeräyslaki (255/2006) 3 § 1 mom, 4 § 1 mom 2 ja 3
kohdat

Rangaistusseuraamukset

Sakko
Syyksi luetut rikokset 1
15 päiväsakkoa à 28,00 euroa = 420,00 euroa

Korvausvelvollisuus

Vastaaja NEN1 määrätään suorittamaan valtiolle
rikosuhrimaksu 80,00 euroa.
Laki rikosuhrimaksusta 2 §, 3 § ja 4 §

Helsingin käräjäoikeus
Os. 3

Tuomiolauselma

22/101776

14.01.2022

Asianumero
R 21/2425

Vastaaja

NEN2

Syyksi luettu rikos

1. Rahankeräysrikos
25.11.2011 - 04.06.2017
Rikoslaki 17 luku 16c §
Rikoslaki 5 luku 3 §
Rahankeräyslaki (255/2006) 3 § 1 mom, 4 § 1 mom 2 ja 3
kohdat

Rangaistusseuraamukset

Sakko
Syyksi luetut rikokset 1
15 päiväsakkoa à 27,00 euroa = 405,00 euroa

Korvausvelvollisuus

Vastaaja NEN2 määrätään suorittamaan valtiolle
rikosuhrimaksu 80,00 euroa.
Laki rikosuhrimaksusta 2 §, 3 § ja 4 §

Helsingin käräjäoikeus
Os. 3

Tuomiolauselma

22/101776

14.01.2022

Asianumero
R 21/2425

Vastaaja

NEN3

Syyksi luettu rikos

1. Rahankeräysrikos
25.11.2011 - 04.06.2017
Rikoslaki 17 luku 16c §
Rikoslaki 5 luku 3 §
Rahankeräyslaki (255/2006) 3 § 1 mom, 4 § 1 mom 2 ja 3
kohdat

Rangaistusseuraamukset

Sakko
Syyksi luetut rikokset 1
15 päiväsakkoa à 52,00 euroa = 780,00 euroa

Korvausvelvollisuus

Vastaaja NEN3 määrätään suorittamaan valtiolle
rikosuhrimaksu 80,00 euroa.
Laki rikosuhrimaksusta 2 §, 3 § ja 4 §

Helsingin käräjäoikeus
Os. 3

Tuomiolauselma

22/101776

14.01.2022

Asianumero
R 21/2425

Vastaja

NEN4

Syyksi luettu rikos

1. Rahankeräysrikos
25.11.2011 - 04.06.2017
Rikoslaki 17 luku 16c §
Rikoslaki 5 luku 3 §
Rahankeräyslaki (255/2006) 3 § 1 mom, 4 § 1 mom 2 ja 3
kohdat

Rangaistusseuraamukset

Sakko
Syyksi luetut rikokset 1
15 päiväsakkoa à 52,00 euroa = 780,00 euroa

Korvausvelvollisuus

Vastaja NEN4 määrätään suorittamaan valtiolle
rikosuhrimaksu 80,00 euroa.
Laki rikosuhrimaksusta 2 §, 3 § ja 4 §

Muutoksenhaku

Tähän ratkaisuun saa hakea muutosta valittamalla hovioikeuteen tai ennakkopäätösvalituksella korkeimmalta oikeudelta.

Vastaaja Electronic Frontier Finland Effi Ry on määräajassa hyväksytysti ilmoittanut tyytymättömyyttä koko tuomioon.

Vastaaja NEN1 on määräajassa hyväksytysti ilmoittanut tyytymättömyyttä koko tuomioon.

Vastaaja NEN2 on määräajassa hyväksytysti ilmoittanut tyytymättömyyttä koko tuomioon.

Vastaaja NEN3 on määräajassa hyväksytysti ilmoittanut tyytymättömyyttä koko tuomioon.

Vastaaja NEN4 on määräajassa hyväksytysti ilmoittanut tyytymättömyyttä koko tuomioon.

Valituksen määräpäivä: 14.02.2022

Vastavalituksen määräpäivä: 28.02.2022

Lainvoimaisuus

Tuomio ei ole lainvoimainen.

Allekirjoitus

Käräjätuomari Jenni Lilja

Korjausmerkinnät

1) 26.04.2024
Tekninen korjaus